

ACMHAINNÍ NÁDÚRTHA

Gníomhaíocht AN03

Téama

Gníomhaíocht ranga (GR). Scrúdaíonn an rang glasraí eile is féidir a fhás in Éirinn agus an tábhacht a bhaineann le huainíocht bharr.

Cuspóirí

Tuiscint a fháil ar uainíocht bharr, ag foghlaim níos mó faoi ghlasraí a fhás agus faoi cheimicí i bhfeirmeoireacht.

Snáitheanna Curaclaim

OSIE, Eolaíocht - Dúille beo; Plandaí agus ainmhithe

OSIE, Tíreolaíocht - Imshaoil Nádúrtha; Carraigeacha agus ithreacha; Ithreacha

OSIE, Eolaíocht agus Tíreolaíocht - Feasacht agus cúram imshaoil

OSPS - Mé féin agus an domhan mór; Cúram imshaoil

Scileanna

Ag ceistiú, ag breathnú, ag rangú, ag aithint

Am

20 nóiméad ag léirmhíniú; 20 nóiméad leis an mbileog oibre a líonadh isteach

Nascadh le Scoileanna Glasa

Imshaoil na scoile a fheabhsú

Fan ort go fóill!

→ UAINÍOCHT BHARR A IMSCRÚDÚ INVESTIGATING CROP ROTATION

CAD A THEASTÓIDH UAIT

- Bileog gníomhaíochta (faoi iamh)
- Grianghraif de phrátaí, phónairí, chabáiste agus de chairéid
- Cóipeanna den chairt uainíochta barr atá faoi iamh.

CAD A DHÉANFAIDH TÚ

- 1 Míniú don rang go bhfuil tú ag dul ag breathnú ar na cineálacha éagsúla barr is féidir a fhás in Éirinn agus pléigh cad é an chaoi a bhfástar iad.

- 2 Úsáideann go leor feirmeoirí in Éirinn leasacháin cheimiceacha. Déanann na leasacháin leasú ar na cothaitheacha a bhí ídithe ag na glasraí a bhí san ithir roimhe sin. Déanann na leasacháin cheimiceacha seo dochar don ithir má úsáidtear an iomarca díobh. D'fhéadfadh cuid de na leasacháin dul amach in aibhneacha agus i srutháin rud a dhéanfadh dochar mór d'iasc agus don dúlra.

- 3 Is leasachán nádúrtha é aoileach ach déanann aoileach dochar freisin má úsáidtear an iomarca de.

- 4 Bealach amháin lena dhéanamh cinnte go mbeidh do bharr slán is ea uainíocht a dhéanamh ar an mbarr. Is éard atá i gceist leis seo ná glasraí difriúla a fhás i gceapach difriúil talún gach bliain.
- 5 Teastaíonn cothaitheacha difriúla ó ghlasraí difriúla. Má athraíonn tú an glasa a chuireann tú i gceapach talún gach bliain beidh tú ag cinntiú go mbeidh an ithir fós slán agus nach mbeidh aon lotnaidí ná aon ghlaire ar na glasraí.

ACMHAINNÍ NÁDÚRTHA

Gníomhaíocht AN03

ar leanúint →

- 6 Taispeánann an chairt thíos uainíocht bharr caighdeánach.
- 7 Déan plé ar an gcéad trí chairt leis na daltaí féachaint an mbeidh siad in ann a chur isteach cá háit ba chóir gach glasra a chur sa cheathrú bliain, agus iarr orthu a gcuid freagraí a mhíniú.

Bliain 1

Taitníonn aoileach le prátaí agus mar sin ba chóir iad a chur i gceapach a bhfuil aoileach curtha air.

Bliain 2

Féadfar léagúim (pónairí) a chur an bhliain dár gcionn. Is plandaí iontacha iad mar go gcuireann siad nítrigin domhain san ithir (i.e. ar nós nítrigin a thógáil ón aer agus é a chur isteach sa phlanda agus san ithir).

Bliain 3

Taitníonn ithir ina bhfuil nítrigin le praiseach (cabáiste) agus fásann siad go maith tar éis do na léagúim nítrigin a chur san ithir an bhliain roimhe sin.

Bliain 4

Ní thaitníonn ithir shaibhir atá trom le cairéid. D'oirfeadh sé dóibh iad a chur i ndiaidh na praisí (brocailí nó cabáiste) a bhfuil an nítrigin san ithir úsáidte suas acu ón mbliain roimhe sin.

- 1 Thar ceithre bliana féadfar na glasraí a athrú thart sna ceithre cheapach mar atá léirithe.

- 2 Tugann uainíocht bharr deis don gharraíodóir glasraí a chur bliain i ndiaidh bliana agus laghdaíonn sé an gá a bheidh ann múiríní, aoileach nó leasacháin cheimiceacha a úsáid.

Ar aghaidh lea

- 1 Chun cuidiú le barr fás i mí an Mheithimh, d'fhéadfaí polaitéin a chur os cionn na hithreach sula gcuirtear an barr le deis a thabhairt don ithir téamh mar ullmhúchán ar na síolta a phéacadh. Féadfar síolta a chur ag fás ar dtús i bpotaí sa seomra ranga, go háirithe pónairí agus piseanna.
- 2 Beidh ceapach 5m faoi 1.5m sách mór leis na glasraí a luadh thuas a chur agus le huainíocht bharr a chur ar bun i gclós na scoile.
- 3 Ba chóir an scaith (fód féir) a ghlanadh as an gceapach. D'fhéadfaí an fód a iompú agus d'fhéadfaí an ithir a úsáid le cur i bpotaí agus le haghaidh ceapach síl nuair a lobhfaidh an féar.
- 4 Píceáil an ithir agus cuir aoileach nó múirín uirthi, ag brath ar an gcuma a bheidh ar an ithir.
- 5 Ba chóir go mbeadh gach ceapach 1m faoi 1.5m. Fág spás 50cm idir gach ceapach le haghaidh cosáin bheaga nuair a bheidh tú ag glanadh fiailí, etc.

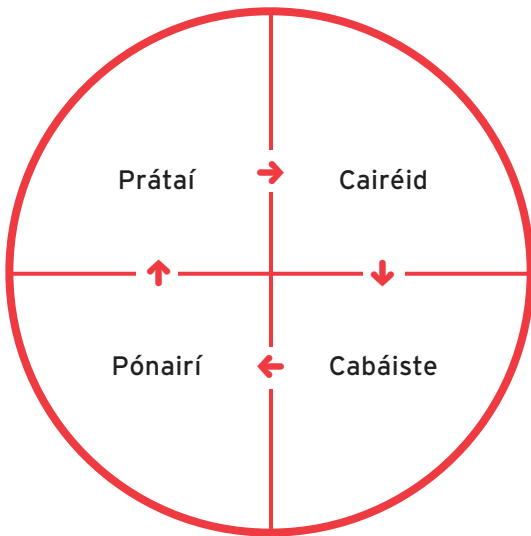
- 6 Féadfar prátaí a chur san Aibreán mar atá léirithe i nGníomhaíocht Acmhainní Nádurtha 2.
- 7 Féadfar cairéid, cabáistí, piseanna agus pónairí a chur taobh amuigh i lár mhí Aibreáin ach aird a thabhairt ar na treo-racha a bhíonn ar na pacáistí. Féach i leabhar garraíodóireachta féachaint cad iad na cineálacha glasraí a bheidh réidh le haghaidh aimsir scoile.

ACMHAINNÍ NÁDÚRTHA

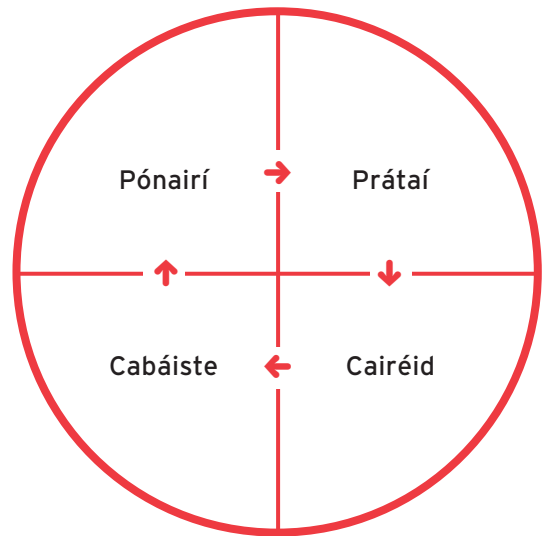
Gníomhaíocht AN03

ar leanúint →

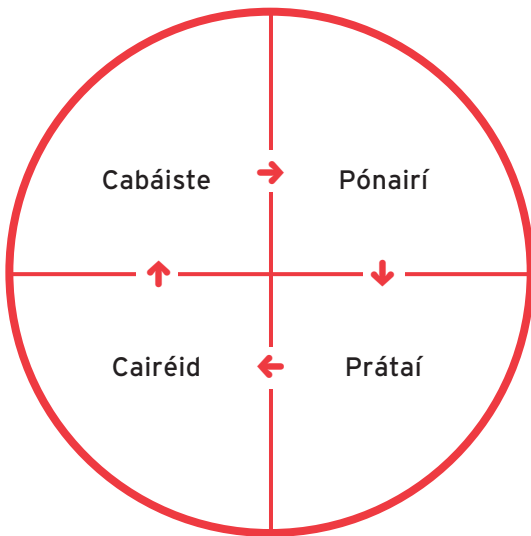
CAIRT UAINÍOCHTA BARR

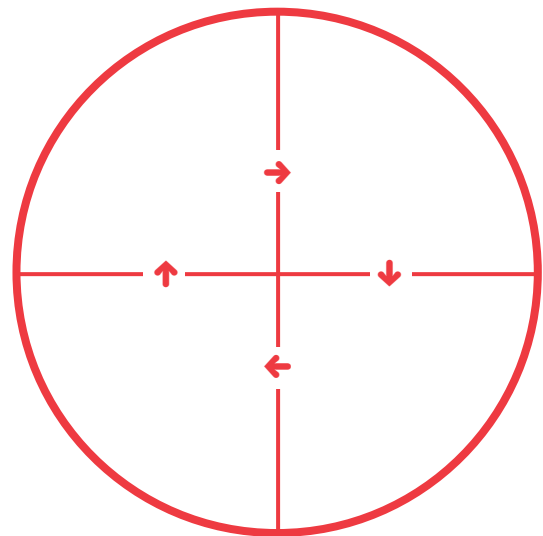
Bliain 1

Bliain 2

Bliain 3

Bliain 4